

[Formanden.]

hvilket Lovforslag er vedtaget af Folketinget. Lovforslaget forelægges herved. Eksemplarer vil blive omdelt.

I Skrivelser af Gaars Dato meddeler Indenrigsministeren, at han i Folketinget har fremsat:

Forslag til Lov om midlertidig Ændring af Lov om Valg til Rigsdagen og

Forslag til Lov om Ændring i Lovgivningen om Administrationen af Jydsk Landhypotekforening.

I Skrivelse af Dags Dato meddeler Arbejds- og Socialministeren, at han i Folketinget har fremsat:

Forslag til Lov om Forlængelse af Gyldigheden af Lov Nr. 278 af 30. Maj 1940 om Foranstaltninger til Fremme af Beskæftigelsen og Arbejdsanvisningen.

Udvalget angaaende Forslag til Lov om Indfødsrets Meddelelse har afgivet Betænkning over nævnte Lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første Sag paa Dagsordenen maa udgaa, da Finansministeren er optaget af Forhandlinger i Folketinget.

Man gik da til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1381).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg skal hermed anbefale til Landstingets velvillige Behandling Forslag til Lov om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Dette Lovforslag i Forbindelse med andre Ungdomsskoleforslag, som i de nærmeste Dage vil komme til Behandling i det høje Ting, har til Formaal at støtte og udbygge Folkeoplysningen i vort Land. Forslagene er grundigt forberedt under Udvalgsbehandlinger i Ungdomsskoleudvalget, og de bygger i det væsentlige paa den Betænkning, som Ungdomsskoleudvalget har afgivet. Ogsaa i Folketinget er Forslagene blevet gennemdrøftet og gennemgaaet meget nøje under Udvalgsbehandlingen.

Folkeoplysningen er vort Lands største Løftestang. Det var det folkeoplysende Arbejde i Barneskolen og andre Skoler, der gjorde de store Fremskridt i forrige Aarhundrede mulige, og det er Folkeop-

lysningen, som ogsaa nu skal være med til at bære vort Folk gennem kommende Tiders Vanskeligheder.

Det foreliggende Forslag angaar Folkehøjskoler, Landbrugsskoler, Husmandsskoler og tilsvarende Skoler. Det er ikke Højskolens Opgave at uddanne de unge til en Livsstilling, men det er dens Opgave at vække Ungdommen, at give de unge Interesser og at kalde paa deres Ansvarfølelse over for det Samfund, de tilhører, og hvor de som frie Borgere skal have Medansvar for Landets og Folkets Trivsel og Udvikling.

Folkehøjskolen er jo ikke noget ukendt i Danmark. I snart 100 Aar har denne særprægede Skole virket i det danske Folk, og alle vil i Dag anerkende dens Betydning.

Bag dette Lovforslag ligger Ønsket om at give bedre Arbejdsmuligheder for de Kvinder og Mænd, der bruger deres Evner og Kræfter i Folkehøjskolens Tjeneste, og der ligger tillige bag dette Forslag Ønsket om, at flere og flere unge skal drages til Højskolerne, ikke alene fra de Kredse, hvorfra de fleste af Højskolernes Elever hidtil er kommet, men fra alle Kredse af Befolkningen, idet det maa erkendes, at Højskolerne har haft og fremdeles vil have stor Betydning for dansk Ungdoms Opdragelse og Uddannelse, og at Højskoletanken har en væsentlig Andel i Grundlaget for dansk folkeligt Liv i Dag.

Forudsætningen for, at Højskolerne skal kunne samle flest muligt af de unge, er, at de virker dragende paa de unge, og at det ikke er for vanskeligt for disse at komme paa Højskole.

I saa Henseende er flere Forhold utilfredsstillende under den gældende Højskolelov. For det første er det vanskeligt at oprette eller overtage en Højskole. Den gældende Lov bestemmer, at en Højskole først kan faa direkte Statstilskud og Statsunderstøttelse til sine Elever, naar den har været i Virksomhed i to Aar med et vist Antal Elever. Det er klart, at en saadan Bestemmelse maa lægge de største Hindringer i Vejen for Oprettelsen af nye Skoler, selv om der er god Brug for dem og de rette Folk staar parat. I Stedet for foreslaas det nu i Lovforslagets § 3, at en Højskole straks fra sin Oprettelse kan modtage statsunderstøttede Elever, naar Oprettelsen er godkendt af Ministeriet, og direkte Statstilskud, naar den har virket i 1 Aar med mindst 15 Aarselever — tidligere forlangtes der 12 Aarselever. Jeg kan ikke se, at noget skulde tale imod denne Bestemmelse, naar Formaalet er at lette Oprettelsen af de Højskoler, som der er Jordbund for og Brug for.